

Elintarvikeketjun monivuotinen kansallinen valvontasuunnitelma 2021-2024

Osa 2: Toimenpiteet päämäärien saavuttamiseksi – valvonnan painopisteet: päivitykset vuodelle 2024

Elintarvikeeturvallisuus, rehut ja luonnonmukainen tuotanto

KEHITTÄMISTEEMA	PAINOPISTE	2021	2022	2023	2024
Tiedolla johtaminen ja digitalisaatio	<p>Valvontatulokset ohjaamaan valvontaa</p> <p>Jatkuu vuodelta 2020:</p> <ol style="list-style-type: none"> Kunnossapito (Oiva-rivit 2.2. ja 2.3) Puhtaanapito (Oiva-rivit 3.1 ja 3.2) Markkinointi (Oiva-rivi 13.3) Valtakunnallinen suolan ja ravintoarvomerkintöjen valvontaprojektin valvontaprojekti (Oiva-rivit 13.1 ja 13.2) <p>Toteutus vuodesta 2022:</p> <ol style="list-style-type: none"> Lämpötilahallinta (Oiva-asiakokonaisuus 6 ”Elintarvikkeiden lämpötilojen hallinta”, jonka riveille siirretään lämpötilahallintaan liittyvät asiat myös muiden asiakokonaisuuksien alta) Jäljitettävyys (Oiva-rivit 16.1 ja 16.9) Takaisinvedot (Oiva-rivi 16.6) Histamiinivalvontaprojekti 	<p>Painopisteiden 1. – 4. toteutus</p> <ul style="list-style-type: none"> Koordinoi ja ohjaa: Ruokavirasto Arvioi ja ohjaa valvonnan järjestämistä ja toteutumista: avit Toteuttaa painotettua valvontaa: kunnat <p>Painopisteiden 5. - 6. suunnittelu</p> <ul style="list-style-type: none"> Suunnittelee: Ruokavirasto Osallistuu suunnitteluun: avit, kunnat <p>Painopiste 5.:</p> <ul style="list-style-type: none"> Suunnittelua jatketaan vielä 2022 <p>Painopiste 7.:</p> <ul style="list-style-type: none"> Siirtyi Ruokaviraston sisäiseksi kehityshankkeeksi 	<p>Painopisteiden 3. – 4. yhteenveto</p> <ul style="list-style-type: none"> Koordinoi seurannan ja jatkotoimet: Ruokavirasto Laatii yhteenvedon, viestii tuloksista, osallistuu jatkosuunnitteluun: Ruokavirasto, avit, kunnat <p>Painopisteen 5. suunnittelu</p> <ul style="list-style-type: none"> Suunnittelee: Ruokavirasto Osallistuu suunnitteluun: avit, kunnat <p>Painopisteen 6. toteutus</p> <ul style="list-style-type: none"> Koordinoi, ohjaa, kouluttaa: Ruokavirasto Osallistuu kouluttamiseen, Arvioi ja ohjaa valvonnan järjestämistä ja toteutumista: avit Osallistuu koulutuksiin: kunnat 	<p>Painopisteiden 1-2 yhteenveto</p> <p>Painopisteiden 5. -6. toteutus</p> <ul style="list-style-type: none"> Koordinoi ja ohjaa: Ruokavirasto Arvioi ja ohjaa valvonnan järjestämistä ja toteutumista: avit Toteuttaa painotettua valvontaa: kunnat 	<p>Painopisteen 5. toteutus</p> <ul style="list-style-type: none"> Koordinoi ja ohjaa: Ruokavirasto Arvioi ja ohjaa valvonnan järjestämistä ja toteutumista: avit Toteuttaa painotettua valvontaa: kunnat <p>Painopisteen 6. yhteenveto</p> <ul style="list-style-type: none"> Koordinoi seurannan ja jatkotoimet: Ruokavirasto Laatii yhteenvedon, viestii tuloksista, osallistuu jatkosuunnitteluun: Ruokavirasto, avit, kunnat

KEHITTÄMISTEEMA	PAINOPISTE	2021	2022	2023	2024
					Painopiste 8 toteutus <ul style="list-style-type: none"> • Koordinoi ja ohjaa: Ruokavirasto • Ottaa näytteitä ja tutkituttaa: kunnat
	<p>Valvojan työkalupakki Valvonnassa tarvittavan osaamisen kokoaminen valvojan työkalupakiksi, josta tieto on löydettävissä helposti ja ymmärrettävästi.</p> <p>Alustavia työkalupakin osa-alueita ovat virkamiehen vastuut ja velvollisuudet, pakkokeinojen käyttäminen, tiedon löytäminen ja hyödyntäminen, tarkastuksen toteuttaminen ml. etätarkastukset, vuorovaikutus ja valmentava ote sekä johtaminen – esimiehen vastuut ja velvollisuudet. Työkalupakkiin lisätään osa-alueita tarpeen mukaan ja eri vuosina painotetaan ja kehitetään eri asioita.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Suunnittelee painopisteen toteutuksen vuosille 2021-2024 ja aloittaa toteutuksen: Ruokavirasto • Osallistuu suunnitteluun esim. työpajatyöskentelynä: avit, kunnat, Puolustusvoimat (soveltuvin osin), Valvira (soveltuvin osin) • Hyödyntää työkaluja valvontakäytännöissään: kunnat, Puolustusvoimat (soveltuvin osin), Valvira (soveltuvin osin) 	<ul style="list-style-type: none"> • Kokoaa valvojan työkalupakkia, joka pilottina Ruokaviraston nettisivu-uudistustyössä • Toteuttaa osin Ruokaviraston elintarvikealan nettisivujen uudistusta: Ruokavirasto • Koordinoi koulutuksia alueellisesti, arvioi ja ohjaa valvonnan järjestämistä ja toteutumista: avit • Osallistuu koulutuksiin, hyödyntää työkaluja valvontakäytännöissään: kunnat, Puolustusvoimat (soveltuvin osin), Valvira (soveltuvin osin) 	<ul style="list-style-type: none"> • Kokoaa valvojan työkalupakkia kehittämällä Ruokaviraston nettisivuja, valvontaohjeita ja Pikantin Elintarvikkeet-osiota Ruokavirasto • Osallistuu ideointiin ja kommentointiin: avit • Osallistuu ideointiin ja kommentointiin: kunnat, Puolustusvoimat (soveltuvin osin), Valvira (soveltuvin osin) 	<ul style="list-style-type: none"> • Kokoaa valvojan työkalupakkia sekä kouluttaa ja ohjaa valtakunnallisesti. Ruokavirasto • Koordinoi koulutuksia alueellisesti, arvioi ja ohjaa valvonnan järjestämistä ja toteutumista: avit • Osallistuu koulutuksiin, hyödyntää työkaluja valvontakäytännöissään: kunnat, Puolustusvoimat (soveltuvin osin), Valvira (soveltuvin osin)
	<p>Kohteet valvonnan piiriin Kehitetään toimintatapoja, jotta saadaan sellaiset toimijat valvonnan piiriin, jotka sinne lakisääteisesti ja Ruokaviraston ohjeistuksen mukaan kuuluvat.</p> <p>Aktiivisten kohteiden ja kohdetoimintojen saattaminen ajan tasalle.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ruokavirasto kartoittaa <ul style="list-style-type: none"> ○ toimija ja toimintatyöpejä, jotka jäävät helposti valvonnan ulkopuolelle ○ mahdolliset vaikutuskohdat, jotta edellä 	<ul style="list-style-type: none"> • Ruokavirasto selvittää priorisoitujen toimija-/toimintatyyppien osalta parhaat vaikutuskeinot, jotta puuttuvat saadaan paremmin valvonnan piiriin <ul style="list-style-type: none"> ○ Ruokaviraston ja kuntien tiedonvälityskeinojen selvitys → keinovalikoimaehdotus ○ ohjeistuksen selkeytys 	<ul style="list-style-type: none"> • Ruokavirasto päättää yhteistyössä kuntien ja avien kanssa, mitä keinovalikoimaehdotuksista otetaan jatkoon eli keinot, joita ryhdytään toteuttamaan ja tekee suunnitelman, miten niiden kanssa edetään <ul style="list-style-type: none"> ○ työpaja kuntien ja 	<ul style="list-style-type: none"> • Ruokavirasto ja avit Raportoi, selvittää tulosten hyödyntämiskeinot ja viestii niistä • Kunnat toteuttavat edellisvuonna ohjeistettua suunnitelmaa omalla alueellaan • Avit seuraa ja ohjeistaa

KEHITTÄMISTEEMA	PAINOPISTE	2021	2022	2023	2024
		<p>olevat saadaan jatkossa paremmin valvonnan piiriin</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ruokavirasto tekee ehdotuksen priorisoinnista (mitkä toimijat ja toimintatyytit otetaan), jota käsitellään tulevassa työpajassa kuntien ja avien kanssa 	<ul style="list-style-type: none"> • Ruokavirasto toteuttaa valvonnan ulkopuolella olevien toimijoiden etsintäkeinoja <ul style="list-style-type: none"> ○ Viranomaisyhteistyö Verohallinnon kanssa → pyyntöjä kunnille selvittää kuuluuko toimijan olla elintarvikevalvonnan piirissä • Kunnat pyytävät toimijalta tarvittavat lisätiedot ja tarvittaessa edellyttävät toimijoilta rekisteröinnin tekemistä/hyväksynnän hakemista • Aveja on tiedotettu pyyntöjen lähettämisen alkamisesta 	<p>avien kanssa yllä olevista</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kunnat jatkavat selvitystyötä, kuuluko toimijan olla elintarvikevalvonnan piirissä • Avit seuraa ja ohjeistaa 	
	<p>Sähköisen asioinnin kehittäminen</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Luonnonmukainen tuotanto: Sähköinen asiakaspalvelu 2020–2022 2. Rehuvalvonta 2021–2024: Qlikin kehittäminen valvonnan työkaluksi ja raportoinnin tarpeisiin, toimijoiden sähköisen asioinnin laajentaminen, avoimen tiedon edistäminen 3. Elintarvikevalvonta: VATIn jatkuva kehittäminen 4. Alkoholivalvonta: Alkoholielinkeinorekisterin uudistaminen 	<ul style="list-style-type: none"> • Kehittää sähköisiä asiointijärjestelmiä: Ruokavirasto, Valvira • Osallistuu kehittämiseen: kunnat, ELY-keskukset, avit (soveltuvin osin) 	<ul style="list-style-type: none"> • Kehittää sähköisiä asiointijärjestelmiä: Ruokavirasto, Valvira • Osallistuu kehittämiseen: kunnat, ELY-keskukset, avit (soveltuvin osin) 	<ul style="list-style-type: none"> • Kehittää sähköisiä asiointijärjestelmiä: Ruokavirasto, Valvira • Osallistuu kehittämiseen: kunnat, ELY-keskukset, avit (soveltuvin osin) 	

KEHITTÄMISTEEMA	PAINOPISTE	2021	2022	2023	2024
Petoksellisen toiminnan torjunta viranomaisyhteistyönä	Elintarvikeketjun rikollisuuden torjunnan kehittäminen	<ul style="list-style-type: none"> Suunnittelee, koordinoi, toteuttaa painotettua valvontaa: Ruokavirasto, Tulli Osallistuu suunnitteluun ja yhteistyötapaamisiin: avit, kunnat, Valvira 	<ul style="list-style-type: none"> Suunnittelee, koordinoi, toteuttaa painotettua valvontaa: Ruokavirasto, Tulli Osallistuu suunnitteluun ja yhteistyötapaamisiin: avit, kunnat, Valvira 	<ul style="list-style-type: none"> Koordinoi seurannan ja jatkotoimet: Ruokavirasto, Tulli Laatii yhteenvedon, viestii tuloksista, osallistuu jatkosuunnitteluun: Ruokavirasto, Tulli, avit, kunnat, Valvira 	
	Kehitetään valmiutta torjua ja valvoa luomuun liittyviä petoksia 2020 – 2023	<ul style="list-style-type: none"> Suunnittelee, koordinoi, ohjaa, kouluttaa: Ruokavirasto Ohjaa ja seuraa alueellisesti: ELY-keskukset Arvioi ja ohjaa (tarvittaessa): avit Suunnittelee, toteuttaa painotettua valvontaa: ELY-keskukset, valtuutetut tarkastajat, kunnat, Valvira, Tulli 	<ul style="list-style-type: none"> Koordinoi, ohjaa, kouluttaa: Ruokavirasto Ohjaa ja seuraa alueellisesti: ELY-keskukset Arvioi ja ohjaa (tarvittaessa): avit Toteuttaa painotettua valvontaa: ELY-keskukset, valtuutetut tarkastajat, kunnat, Valvira, Tulli 	<ul style="list-style-type: none"> Seuraavan vaiheen toteutus Ohjaus ja koulutus Toteuttaa painotettua valvontaa: ELY-keskukset, valtuutetut tarkastajat, kunnat, Valvira, Tulli 	<ul style="list-style-type: none"> Ruokavirasto Laatii yhteenvedon ja viestii tuloksista,
Valmius ja kriisinhallinta	Pandemiavalmiuden kehittäminen - koronapandemian opit ympäristöterveydenhuollossa	<ul style="list-style-type: none"> Suunnittelee ja koordinoi: Ruokavirasto, Valvira Arvioi omaa toimintaansa, päivittää oman valmiussuunnitelmansa: MMM, Ruokavirasto, Tulli, Puolustusvoimat, avit, kunnat 	<ul style="list-style-type: none"> Koordinoi, kokoaa tiedon ja ohjaa: Ruokavirasto, Valvira <ul style="list-style-type: none"> sektorikohtaisten valmiussuunnitelmien ja niihin liittyvän ohjeistuksen ja toimintatapojen päivitys työpaja koronapandemian opeista 	<ul style="list-style-type: none"> Koordinoi ja ohjaa: Ruokavirasto, Valvira Ottaa käyttöön sovitut toimintatavat: MMM, Ruokavirasto, Tulli, avit, Puolustusvoimat, kunnat 	<ul style="list-style-type: none"> Koordinoi ja ohjaa: Ruokavirasto, Valvira Ottaa käyttöön sovitut toimintatavat: MMM, Ruokavirasto, Tulli, avit, Puolustusvoimat, kunnat

KEHITTÄMISTEEMA	PAINOPISTE	2021	2022	2023	2024
			<ul style="list-style-type: none"> Osallistuu työryhmiin, onnistumisen arviointiin ja valmiuden kehittämiseen: MMM, Ruokavirasto, Tulli, Puolustusvoimat, avit, kunnat 		<ul style="list-style-type: none"> Arvioi painopistetyön onnistumista